

Til: Stortingets finanskomite

Fra: Kollektivtrafikkforeningen
NHO Transport

Dato: 02.06.20

Sak: Høring Proposisjon 127 S – Endringer i statsbudsjettet
Stortingsmelding 2 – Revidert nasjonalbudsjett

Det vises til Stortingsmelding 2 og Proposisjon 127 S, som begge omhandler endringer i statsbudsjettet for 2020. Det antas at Finanskomiteen vurderer disse samlet i forbindelse med sin innstilling overfor Stortinget om Revidert nasjonalbudsjett. Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport vil i denne forbindelse anføre følgende vedrørende behovet for kompensasjon overfor fylkeskommunal kollektivtransport:

1. Driftsmessige forhold

Kollektivtransporten ble fra myndighetens side definert som en samfunnskritisk funksjon da Covid-19-restriksjonen ble innført 12.03.20. Dette medførte at kollektivtilbudet skulle opprettholdes for å tilby transport til og fra jobb for annet samfunnskritisk personell. Dette har i hovedsak vært gjort bortsett fra at ren skolekjøring har vært kansellert så lenge skolene har vært stengt.

Det kjøres nå med et normalt rutetilbud, men kapasiteten begynner etter hvert å bli sprengt fordi smittevernsveilederen for kollektivtrafikk tilsier at det skal være minst en meters avstand mellom passasjerene, noe som medfører at kun 50 prosent av ordinær kapasitet kan benyttes. Dagens situasjon gir følgende utfordringer for den fylkeskommunale kollektivtrafikken:

- **Tapte billettinntekter:** Smitteverntiltakene og begrenset kapasitetsutnyttelse medfører at billettsalget reduseres kraftig. I tillegg kan man ikke drive billettsalg om bord av smittevernhensyn, og det er har så langt ikke vært mulig å drive billettkontroller på busser, trikk og t-bane.
- **Ekstra kostnader:** Elever har lovbestemt krav om skyss. Denne skoletransporten blir svært mye dyrere når man kun kan bruke halvparten av kapasiteten i bussene og bilene. Etter hvert som det norske samfunnet "gjenåpnes" vil også bruken av hjemmekontor reduseres og antall fritidsreiser øker, noe som vil kreve ekstra kapasitet på de ordinære rutenettene så lenge dagens kapasitetsbegrensning opprettholdes. Dette vil gjøre seg spesielt gjeldende i de større byene og medføre behov for bruk av ekstra materiell. I tillegg kommer tilleggskostnader knyttet til særskilt renhold og andre smittebegrensende tiltak.
- **Passasjerutvikling:** Myndighetene har i snart tre måneder pålagt kollektivbransjen svært nødvendige, men veldig omfattende smittevernhensyn. Dette har ført til en reduksjon i antall reisende, og undersøkelser viser at det vil ta tid å få folk tilbake som kollektivreisende etter at Covid-19-restriksjonene blir avviklet. De reisende vil være spesielt opptatt av å holde avstand, noe som vil medføre høyere kostnader knyttet til økt materiellbruk for å frakte et gitt antall passasjerer. Det vil måtte settes i verk ekstraordinære tiltak for å gjenvinne de reisendes tillit til offentlig transport. Alternativet er økt bilbruk, noe som vil ha svært negative konsekvenser både klima- og samfunnsmessig.

2. Økonomiske forhold

Følgende forhold er av betydning:

- I forbindelse med behandlingen av Krisepakke 2 i slutten av mars bevilget Stortinget en milliard til den fylkeskommunale kollektivtrafikken. Dette beløpet dekket stort sett billettinnteksttapet fra 12.03.20 og til slutten av april.
- I forslag til Revidert nasjonalbudsjett av 12.05.20 foreslo Regjeringen en og en halv milliard ekstra til fylkeskommunal kollektivtrafikk. Dette beløpet ble supplert med ytterligere 600 millioner i Proposisjonen av 29.05.20.

Behovet for ytterligere kompensasjon utover nevnte beløp vil avhenge av hvor lenge dagens smittevernregler vil bli opprettholdt og i hvilken grad disse vil bli redusert eller fjernet. Estimer tilsier at behovet for ytterligere kompensasjon vil utgjøre 800 millioner hvis smitteverntiltakene avvikles før høstens skolestart. Skulle disse bli opprettholdt ut inneværende år, må den fylkeskommunale kollektivtrafikken tilføres 2,65 milliarder for å kunne opprettholde rutetilbudet.

Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport anmoder på denne bakgrunn om at Stortinget bevilger nødvendige midler til den fylkeskommunale kollektivtrafikken. Alternativt må Stortinget vedta en forpliktende garanti om at alle fylkeskommunenes innteksttap og kostnadsøkninger på grunn av Covid-19-restriksjonene skal kompenseres.

For nærmere informasjon:

Daglig leder Kollektivtrafikkforeningen: Olov Grøtting, e-post:
olov.grotting@kollktivtrafikk.no – telefon: 91 82 05 10

Administrerende direktør NHO Transport: Jon H. Stordrange, e-post:
jon.stordrange@transport.no – telefon: 41 50 67 70